

II

(Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK IRÁNYMUTATÁSA

(2005. december 30.)

a transzeurópai automatizált valós idejű bruttó elszámolási rendszerről („TARGET”)

(EKB/2005/16)

(2006/21/EK)

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK KORMÁNYZÓTANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 105. cikke (2) bekezdésének első és negyedik francia bekezdésére, valamint a Központi Bankok Európai Rendszere, illetve az Európai Központi Bank Alapokmányának 3.1. cikkére, 12.1. cikkére, 14.3. cikkére, 17., 18. és 22. cikkére,

mivel:

(1) A transzeurópai automatizált valós idejű bruttó elszámolási rendszerre („TARGET”) olyan jogi keretrendszer vonatkozik, amelyet a gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszának kezdő napjától alkalmaznak. A transzeurópai automatizált valós idejű bruttó elszámolási rendszerről („TARGET”) szóló, 2001. április 26-i EKB/2001/3 iránymutatást ⁽¹⁾ elfogadása óta több alkalommal módosították, és azt egységes szöveggé kell átdolgozni az egyértelműség és az átláthatóság érdekében.

(2) A TARGET jogi keretrendszerében bekövetkezett legutóbbi fejlemények tükrözése érdekében ez az irányelv tartalmaz számos szükségszerű módosítást a résztvevőknek a valós idejű bruttó elszámolási rendszerekből („RTGS”) való eltávolítása, a harmadik országokban letelepedett jogalanyok TARGET-hez való hozzáférése, a TARGET üzemelésének napjai, a szoros kapcsolatok fogalommeghatározása, a napközbeni hitelhez való hozzáférés felfüggesztése és a jogviták rendezési

eljárása vonatkozásában. Ezen iránymutatás végrehajtásának és ellenőrzésének a fent említett módosításokra kell korlátozódnia.

(3) A Szerződés 105. cikke (2) bekezdésének első francia bekezdése, valamint az Alapokmány 3.1. cikkének első francia bekezdése a Központi Bankok Európai Rendszere („KBER”) egyik alapvető feladataként jelöli meg a Közösség monetáris politikájának meghatározását és végrehajtását.

(4) A Szerződés 105. cikke (2) bekezdésének negyedik francia bekezdése, valamint az Alapokmány 3.1. cikkének negyedik francia bekezdése a KBER másik alapvető feladataként megjelöli a fizetési rendszerek zavartalan működésének előmozdítását.

(5) Az Alapokmány 22. cikke úgy rendelkezik, hogy az Európai Központi Bank („EKB”) és a nemzeti központi bankok létesítményeket hozhatnak létre a Közösségen belül, illetve más országokkal a hatékony és rendezett elszámolási és fizetési rendszerek biztosításához.

(6) Az egységes monetáris politika megvalósítása magában foglalja az olyan fizetési rendszerek szükségességét, amelyek révén a nemzeti központi bankok és a hitelintézetek közötti monetáris politikai műveleteket időben és biztonságosan lehet elvégezni, és amelyek elősegítik a pénzpiac egységességét az euro-övezeten belül.

⁽¹⁾ HL L 140., 2001.5.24., 72. o. A legutóbb az EKB/2005/1 iránymutatással (HL L 30., 2005.2.3., 21. o.) módosított iránymutatás.

- (7) Az ilyen célok indokolnak egy olyan fizetési rendszert, amely magas szintű biztonsággal, nagyon rövid feldolgozási idővel és alacsony költséggel működik.
- (8) Az alapokmány 12.1. és 14.3. cikkével összhangban az EKB iránymutatásai a közösségi jog szerves részét képezik,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYMUTATÁST:

1. cikk

Fogalommeghatározások

- (1) Ezen iránymutatás alkalmazásában:

- „NKB-k”: a részt vevő tagállamok nemzeti központi bankjai,
- „nemzeti RTGS-rendszerek”: azon RTGS-rendszerek, amelyek a TARGET alkotórészei, az ezen iránymutatás I. mellékletében részletezettek szerint,
- „EKB fizetési rendszer”: az EKB-n belül szervezett fizetési rendszer, ami összeköttetésben áll a TARGET-tel i. az EKB-nál vezetett számlák közötti fizetések; valamint ii. a TARGET-en keresztül az EKB-nál, illetve az NKB-knál vezetett számlák közötti fizetések teljesítése céljából,
- „összeköttetést biztosító rendszer” azon technikai infrastruktúra, konstrukciók és eljárások, amelyeket beépítettek vagy adaptáltak az egyes nemzeti RTGS-rendszerekbe, illetve az EKB fizetési rendszerébe a határon átnyúló fizetések TARGET-en belüli lebonyolítása céljára,
- „nem részt vevő tagállamok”: azon tagállamok, amelyek a Szerződéssel összhangban nem vezették be a közös valutát,
- „EGT”: az Európai Gazdasági Térség, amint az Európai Közösség és annak tagállamai, illetve az Európai Szabadkereskedelmi Társulás tagállamai között létrejött, az Európai Gazdasági Térségről szóló, 1992. május 2-i megállapodásban ⁽¹⁾ meghatározásra került,
- „résztvevők” vagy „közvetlen résztvevők”: azon jogalanyok, amelyek közvetlen hozzáféréssel rendelkeznek valamely nemzeti RTGS-rendszerhez és van RTGS-számlájuk az érintett NKB-nál (vagy az EKB fizetési rendszer esetén az EKB-nál), és magukban foglalják az ilyen NKB-t vagy az EKB-t elszámolóként vagy más minőségében,

- „közszektorba tartozó intézmény”: a Szerződés 104. cikkében és a 104b. cikke (1) bekezdésében említett tilalmak alkalmazásához szükséges fogalmak meghatározásáról szóló, 1993. december 13-i 3603/93/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ 3. cikkében meghatározott „közszektorba” tartozó valamennyi jogalany,
- „befektetési vállalkozás”: a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾ 4. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott befektetési vállalkozás, a 2004/39/EK irányelv 2. cikkének (1) bekezdésében említett jogalanyok kizárásával, feltéve, hogy a befektetési vállalkozás jogosult a 2004/39/EK irányelv I. melléklete A. szakaszának 2., 3., 6. és 7. pontjában említett tevékenységek végzésére,
- „RTGS-szabályok”: valamely nemzeti RTGS-rendszerre vonatkozó szabályzatok és/vagy szerződéses rendelkezések,
- „euro-rendszer”: az EKB és azon tagállamok nemzeti központi bankjai, amelyek a Szerződéssel összhangban bevezették a közös valutát,
- „határon átnyúló fizetések”: két nemzeti RTGS-rendszer vagy valamely nemzeti RTGS-rendszer és az EKB fizetési rendszer között teljesített vagy teljesítendő fizetések,
- „belföldi fizetések”: az egy adott nemzeti RTGS-rendszeren vagy az EKB fizetési rendszeren belül teljesített vagy teljesítendő fizetések,
- „fizetési megbízás”: valamely résztvevő által az alkalmazandó RTGS-szabályokkal összhangban adott utasítás arra, hogy valamely kedvezményezett résztvevő részére – beleértve valamely NKB-t vagy az EKB-t is – valamely pénzüsszeget bocsássonak rendelkezésre, valamely RTGS-számlán történő könyvelési bejegyzés útján,
- „küldő résztvevő”: azon résztvevő, amely a fizetést fizetési megbízás benyújtásával kezdeményezte,
- „küldő NKB/EKB”: az EKB vagy azon NKB, amelynél a küldő résztvevő vezeti az RTGS-számláját,
- „napon belüli hitel”: olyan hitel, amelyet egy munkanapnál rövidebb időtartamon belül helyeznek ki és fizetnek vissza,

⁽¹⁾ HL L 1., 1994.1.3., 3. o.

⁽²⁾ HL L 332., 1993.12.31., 1. o.

⁽³⁾ HL L 145., 2004.4.30., 1. o.

- „RTGS-számla”: olyan számla (vagy – a vonatkozó RTGS-szabályok által megengedett mértékben – konszolidált számlák bármely csoportja, feltéve, hogy nemfizetés esetére a RTGS-rendszer felé valamennyi ilyen számlatulajdonos felelőssége egyetemleges), amelyet a résztvevő nevében valamely NKB vagy az EKB könyveiben megnyitottak, és amelyen belföldi és/vagy határon átnyúló fizetéseket teljesítenek,
- „fedezetzárolási eljárás”: a betétben vagy rendelkezésre álló hitelben lévő pénzeszközök elkülönítése és a vonatkozó fizetési megbízás végrehajtásán kívüli bármely tranzakcióra vagy célra történő rendelkezésre bocsátásának megtiltása annak biztosítására, hogy az elkülönített pénzeszközöket vagy rendelkezésre álló hitelt kizárólag az ilyen fizetési megbízás végrehajtására használják fel; ezen iránymutatás a pénzeszközök vagy rendelkezésre álló hitel elkülönítésére „zárolásként” utal,
- „aktív oldali rendelkezésre állás”: az euro-rendszer által biztosított hitelfelvételi lehetőség,
- „aktív oldali rendelkezésre állás kamatlába”: az euro-rendszer aktív oldali rendelkezésre állására időről időre alkalmazandó kamatláb,
- „távoli résztvevő”: a valamely EGT-országban honos intézmény, amely közvetlenül részt vesz egy (másik) EU-tagállam („fogadó tagállam”) nemzeti RTGS-rendszerében, és ebből a célból saját nevében számlával rendelkezik a fogadó tagállam NKB-jánál anélkül, hogy szükségszerűen fióktelepet hozott volna létre a fogadó tagállamban, e vonatkozásban „fióktelep” alatt a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2000. március 20-i 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁾ 1. cikkének (3) bekezdésében meghatározott fióktelepet értve,
- „inter-NKB számlák”: azon számlák, amelyeket minden egyes NKB, illetve az EKB ezen iránymutatás 4a. cikkének sérelme nélkül egymás számára saját könyveiben megnyit a határon átnyúló TARGET fizetések lebonyolítására; minden ilyen inter-NKB számlát az EKB vagy azon NKB javára vezetnek, amelynek nevében a számlát megnyitották,
- „fogadó NKB/EKB”: az EKB vagy azon NKB, amelynél a fogadó résztvevő az RTGS-számláját vezeti,
- „fogadó résztvevő”: a küldő résztvevő által megjelölt azon résztvevő, amelynek az RTGS-számláján az adott fizetési megbízásban meghatározott összeget jóvá kell írni,
- „véglegesség” vagy „végleges”: a kapcsolódó NKB, a küldő NKB/EKB, a küldő résztvevő vagy harmadik személy nem vonhatja vissza, nem törölheti és nem érvénytelenítheti valamely fizetési megbízás teljesítését, még valamely résztvevő ellen fizetéseképtelenség miatt indított eljárás esetén sem, a mögöttes tranzakció(k) hiányosságai vagy annak kivételével, hogy a fizetési megbízás(ok) bűncselekményekből vagy csalásból származik/származnak (e tekintetben a csalás magában foglalja a hitelezők előnyben részesítését és az érték alatti tranzakciókat fizetéseképtelenség esetén az adós jogügyleteinek megtámadhatósága szempontjából irányadó időszakban), feltéve, hogy erről a hatáskörrel rendelkező bíróság vagy jogviták rendezésére hatáskörrel rendelkező más testület esetenként határoz, vagy ha a fizetési megbízás tévedésből ered,
- „hálózati szolgáltató”: az összeköttetést biztosító rendszer számítógépes hálózati kapcsolatai biztosítására az EKB által kijelölt vállalkozás,
- „szolgáltató NKB”: az az NKB, amelynek i. RTGS-rendszere az összeköttetést biztosító rendszeren keresztül csatlakozik a TARGET-hez; és ii. amely szolgáltatásokat nyújt egy kapcsolódó NKB-nak a határon átnyúló fizetések TARGET-en belüli feldolgozása tekintetében, ezáltal egy kétoldalú kapcsolatot létrehozva,
- „kapcsolódó NKB”: az az NKB, amelynek RTGS-rendszere egy szolgáltató NKB-n keresztül áll összeköttetésben a TARGET-tel,
- „nemzeti RTGS-rendszer üzemzavara” vagy „a TARGET üzemzavara” vagy „üzemzavar”: minden olyan technikai nehézség, hiányosság vagy meghibásodás, amely a technikai infrastruktúrában és/vagy a nemzeti RTGS-rendszer vagy az EKB fizetési rendszere elektronikus rendszerében, vagy az összeköttetést biztosító rendszert vagy a kétoldalú kapcsolatot szolgáló számítógépes hálózati kapcsolatban jelentkezik, vagy valamely nemzeti RTGS-rendszerhez vagy az EKB fizetési rendszerhez, az összeköttetést biztosító rendszerhez vagy bármely kétoldalú kapcsolathoz kapcsolódó bármely más esemény, amely lehetetlenné teszi a TARGET-en belül a fizetési megbízások végrehajtását és az napi feldolgozásuk befejezését; a fogalommeghatározás vonatkozik azon esetekre is, ha az üzemzavar egyszerre jelentkezik egynél több nemzeti RTGS-rendszerben (például a hálózati szolgáltatóval összefüggő meghibásodás miatt),
- „közvetett résztvevő”: a saját RTGS-számlával nem rendelkező olyan intézmény, amelyet a nemzeti RTGS-rendszer ennek ellenére elismer és annak RTGS-szabályai hatálya alatt áll, és amely a TARGET-ben közvetlenül címezhető; a közvetett résztvevő minden tranzakcióját egy (az e cikkben meghatározott) olyan résztvevő számláján számolják el, amely vállalta a közvetett résztvevő képviselését,
- „részt vevő tagállam”: azon tagállamok, amelyek a Szerződéssel összhangban bevezették a közös valutát,
- „betéti rendelkezésre állás”: az euro-rendszer által biztosított betételhelyezési lehetőség.

⁽¹⁾ HL L 126., 2000.5.26., 1. o. A legutóbb a 2005/1/EK irányelvvel (HL L 79., 2005.3.24., 9. o.) módosított irányelv.

(2) Ezen iránymutatás mellékleteit az EKB Kormányzótanácsa időről időre módosíthatja. Az EKB Kormányzótanácsa elfogadhat további dokumentumokat is, többek között a TARGET-re vonatkozó technikai feltételeket és előírásokat illetően, miáltal az ilyen módosítások és további dokumentumok ezen iránymutatás szerves részeként az EKB Kormányzótanácsa által meghatározott napon, az NKB-k tájékoztatását követően lépnek hatályba.

2. cikk

A TARGET leírása

(1) A transzeurópai automatizált valós idejű bruttó elszámolási rendszer egy valós idejű bruttó elszámolási rendszer az euro számára. A TARGET a nemzeti RTGS-rendszerekből, az EKB fizetési rendszeréből és az összeköttetést biztosító rendszerből áll. Az RTGS-rendszerek az összeköttetést biztosító rendszeren vagy egy kétoldalú kapcsolaton keresztül állnak összeköttetésben a TARGET-tel.

(2) A nem részt vevő tagállamok RTGS-rendszerei annyiban csatlakozhatnak a TARGET-hez, amennyiben az ilyen RTGS-rendszerek megfelelnek a 3. cikkben foglalt közös minimum-sajátosságoknak, és képesek feldolgozni az eurót saját nemzeti pénznemük mellett. A nem részt vevő tagállamok RTGS-rendszerének a TARGET-hez való csatlakozásának feltétele egy olyan megállapodás, amelyben az érintett nemzeti központi bankok vállalják a TARGET ezen iránymutatásban említett szabályainak és eljárásainak betartását (adott esetben az ilyen megállapodásban említett előírásokkal és módosításokkal).

3. cikk

A nemzeti RTGS-rendszerek közös minimumsajátosságai

Minden NKB biztosítja, hogy nemzeti RTGS-rendszere feleljen meg az alább meghatározott sajátosságoknak.

a) Csatlakozási feltételek

1. Kizárólag a 2000/12/EK irányelv 1. cikkének (1) bekezdésében meghatározott felügyelt és az EGT-ben székhellyel rendelkező hitelintézetet lehet a nemzeti RTGS-rendszerek résztvevőjeként felvenni. Kivételként és az ezen iránymutatás 7. cikkének (1) bekezdésében foglaltak sérelme nélkül az alábbi intézményeket is fel lehet venni a nemzeti RTGS-rendszerek résztvevőjeül, az adott NKB jóváhagyásával:

- i. a tagállamok központi vagy regionális kormányzatainak pénzügyi piacokon aktív pénzügyi (treasury) részlegei;
- ii. a tagállamok ügyfélszámlák vezetésére feljogosított közszektorba tartozó intézményei;
- iii. befektetési vállalkozások;

iv. valamely illetékes hatóság által felügyelt, elszámolási vagy kiegyenlítési szolgáltatásokat nyújtó szervezetek;

v. az EU-n belül letelepedett központi bankok, amelyek RTGS-rendszere nem áll összeköttetésben a TARGET-tel.

2. A nemzeti RTGS-rendszerekhez való csatlakozási feltételeket, illetve ezek értékelési eljárását a vonatkozó RTGS-szabályokban kell meghatározni, amelyeket az érdekelt felek rendelkezésére kell bocsátani. A 3. cikk a) pontjának 1. alpontjában említett feltételek mellett e nemzeti feltételek többek között az alábbiakat tartalmazhatják:

- megfelelő pénzügyi erő,
- a tranzakciók elvárt minimális száma,
- belépési díj megfizetése,
- jogi, technikai és működési szempontok.

Az RTGS-szabályoknak azt is meg kell követelniük, hogy szerezzenek be az euro-rendszer jogi szakvéleményeire vonatkozó harmonizált feladatmeghatározáson alapuló jogi szakvéleményt a kérelmezőkről az adott NKB általi felülvizsgálat céljából, az EKB Kormányzótanácsa által meghatározott és előírt módon. Az adott NKB-nak az érdekelt felek rendelkezésére kell bocsátania a jogi szakvéleményekre vonatkozó feladatmeghatározást.

3. Valamely nemzeti RTGS-rendszer résztvevője a 3. cikk a) pontjának 1. és 2. alpontja alapján hozzáféréssel rendelkezik a TARGET határon átnyúló fizetési konstrukcióihoz.

4. Az RTGS-szabályoknak tartalmazniuk kell valamely résztvevőnek az érintett nemzeti RTGS-rendszerből történő eltávolítása okait és eljárását. Minden olyan esemény megalapozza a résztvevőnek a nemzeti RTGS-rendszerből való (felfüggesztéssel vagy kizárással történő) eltávolítását, ami rendszerkockázattal jár, vagy amely egyéb módon súlyos működési zavarokat okozhat, ideértve:

- i. ha a résztvevő ellen fizetéseképtelenségi eljárás indul, vagy ilyen eljárás fenyeget;
- ii. ha a résztvevő megszegte a kérdéses RTGS-szabályokat; vagy
- iii. amennyiben a megfelelő nemzeti RTGS-rendszerhez való csatlakozási feltételek közül egy vagy több már nem teljesül.

5. A fentiek felül a 3. cikk a) pontjának 1. alpontjában felsorolt típusú jogalanyok közül azok is felvehetők résztvevőként valamely nemzeti RTGS-rendszerbe, amelyek olyan országban telepedtek le, amellyel a Közösség monetáris megállapodást kötött. Ilyen felvételre csak akkor kerülhet sor, ha a vonatkozó monetáris megállapodás azt előírja, és arra a megállapodásban meghatározott feltételek vonatkoznak. Adott esetben és az egyedi monetáris megállapodások alapján az EKB mérlegelési jogkörében eseti alapon meghatározhatja a TARGET-ben való részvétel megfelelő feltételeit. Ilyen feltétel lehet többek között az, hogy az EKB megelégedésére tanúsítani kell, hogy a részt venni kívánó jogalany letelepedésének helye szerinti országban érvényes jogrendszer megfelelő vonatkozásai egyenértékűek a vonatkozó közösségi jogszabályokkal.

b) Pénznem

A határon átnyúló minden fizetést euróban kell lebonyolítani.

c) Díjképzési szabályok

1. A TARGET-rendszer díjpolitikáját az EKB Kormányzótanácsa határozza meg, hivatkozással a költségmegtérülés, az átláthatóság és a megkülönböztetés-mentesség elvére.
2. A nemzeti RTGS-rendszeren keresztül euróban teljesített belföldi fizetésekre az érintett nemzeti RTGS-rendszer díjképzési szabályai irányadók, amelyeknek azonban tiszteletben kell tartaniuk a II. mellékletben meghatározott díjpolitikát.
3. A TARGET-en keresztül lebonyolódó, határon átnyúló minden fizetésre az EKB Kormányzótanácsa által a III. mellékletben részletesen meghatározott közös díjszabás irányadó.
4. A díjszabást az érdekelt felek rendelkezésére kell bocsátani.

d) Üzemidő

1. Üzemelés napjai

A TARGET teljes egészében zárva tart szombaton, vasárnap, újév napján, nagypénteken és húsvét hétfőn (az EKB székhelyén érvényes naptár szerint), május elsején (a munka ünnepe), karácsony napján és december 26-án.

2. Üzemidő

A nemzeti RTGS-rendszerek üzemidejének meg kell felelnie a IV. mellékletben meghatározott előírásoknak.

e) Fizetési szabályok

1. Minden, az i. monetáris politikai műveletekből; ii. az euro-rendszert érintő devizaműveletek euro-lábának teljesítéséből; valamint iii. a határon átnyúló euro-átutalásokat kezelő nagyértékű nettósító rendszerek elszámolásaiból közvetlenül eredő vagy azokkal kapcsolatos fizetést a TARGET-en keresztül kell teljesíteni. A TARGET-en keresztül egyéb fizetéseket is lehet teljesíteni.
2. A nemzeti RTGS-rendszer és az EKB fizetési rendszer nem dolgozza fel a fizetési megbízást, amennyiben a küldő résztvevőnek a küldő NKB-nál/EKB-nál vezetett számláján nem áll elegendő pénzeszköz rendelkezésre akár a számlára már jóváírt, azonnal rendelkezésre álló pénzeszközök formájában, akár a tartalékkövetelmények teljesítésére fenntartott tartalékok napközbeni mozgósítása révén, akár az ilyen NKB/EKB által az adott résztvevőnek a 3. cikk f) bekezdésével összhangban nyújtott napközbeni hitel felvételével.
3. A RTGS-szabályoknak és az EKB fizetési rendszer szabályainak meg kell határozniuk azt az időpontot, amikor a fizetési megbízás visszavonhatatlanná válik, ami nem lehet későbbi azon időpontnál, amikor a küldő résztvevőnek a küldő NKB-nál/EKB-nál vezetett RTGS-számláját az adott összeggel megterhelik. Amennyiben a nemzeti RTGS-rendszer fedezetárolási eljárást alkalmaz az RTGS-számla megterhelése előtt, a visszavonhatatlanságot egy korábbi időponttól, a zárolás megtörténtétől kell előírni.

f) Napközbeni hitel

1. Ezen iránymutatás rendelkezéseinek keretei között minden NKB nyújt napközbeni hitelt a 3. cikk a) pontjában említett, az adott NKB nemzeti RTGS-rendszerében részt vevő, felügyelt hitelintézeteknek, feltéve, hogy az ilyen hitelintézetek elfogadott félnek minősülnek az euro-rendszer monetáris politikai műveletei vonatkozásában, és hozzáféréssel rendelkeznek az aktív rendelkezésre álláshoz, kivéve, ha az ilyen hitelintézetek napközbeni hitelhez való hozzáférése felfüggesztésre került az ezen iránymutatásban meghatározott eljárások következtében. Azzal az egyértelmű feltétellel, hogy a napközbeni hitel az adott napra korlátozott marad, és nem lehetséges annak egynapos hitellé átalakítása, napközbeni hitelt lehet nyújtani még a következőknek:
 - i. a 3. cikk a) pontja 1. alpontjának i. pontjában említett pénzügyi (treasury) részlegek;
 - ii. a 3. cikk a) pontja 1. alpontjának ii. pontjában említett közszektorba tartozó intézmények;

iii. a 3. cikk a) pontja 1. alpontjának iii. pontjában említett befektetési vállalkozások azzal a feltétellel, hogy az ilyen befektetési vállalkozás megfelelő írásos bizonyítékot nyújt arra, hogy:

- a) alakszerű megállapodást kötött az euro-rendszer monetáris politikájában részt vevő valamely féllel az adott nap végén nyitott tartozik pozíciójának fedezésére; vagy
- b) a napközibeli hitelhez való hozzáférés azon befektetési vállalkozásokra korlátozódik, amelyek számlával rendelkeznek a központi értékpapír-letétkezelőnél, és a kérdéses befektetési vállalkozást illetően fizetési korlátot vagy a napközibeli hitel összegére limitet állapítottak meg.

Amennyiben valamely befektetési vállalkozás bármely oknál fogva nem képes a napközibeli hitelt időben visszafizetni, a következőkkel összhangban bírságot kell rá kiróni. Ha az ilyen befektetési vállalkozás RTGS-számláján a TARGET-munkanap zárásakor bármely 12 hónapos időszakban első alkalommal negatív az egyenleg, a következőket kell alkalmazni. Az adott NKB azonnal bírságot ró ki a résztvevőre az ilyen negatív egyenleg összege után, az aktív oldali rendelkezésre állás kamatlábánál 5 százalékponttal magasabb kamatlábbal számított mértékben. Amennyiben az ilyen befektetési vállalkozás ismét ilyen tartozik pozícióba kerül, a résztvevőre alkalmazott bírság kamatlábát további 2,5 százalékponttal meg kell emelni minden egyes alkalommal, ahányszor az ilyen tartozik pozíció a fent említett 12 hónapos időszakban előfordul;

iv. a 3. cikk a) pontjának 1. alpontjában említett olyan felügyelt hitelintézetek, amelyek nem elfogadott felek az euro-rendszer monetáris politikai műveletei vonatkozásában, és/vagy nem férnek hozzá az aktív oldali rendelkezésre álláshoz. Amennyiben az ilyen hitelintézetek bármely oknál fogva nem tudják a napközibeli hitelt időben visszafizetni, azokra is azonos módon alkalmazni kell a 3. cikk f) pontja 1. alpontjának iii. pontjában a befektetési vállalkozásokra meghatározott bírságrendszer összes rendelkezését;

v. elszámolási vagy kiegyenlítési szolgáltatásokat nyújtó szervezetek (amelyek valamely illetékes hatóság felvigyázási tevékenységének hatálya alatt állnak) azzal a feltétellel, hogy az ilyen szervezeteknek nyújtott napközibeli hitel konstrukcióját előre bejelentik jóváhagyásra az EKB Kormányzótanácsának.

2. Minden NKB nyújt napközibeli hitelt az NKB-nál biztosítékkal fedezett napközibeli folyószámlahitel

és/vagy NKB-kkal kötött napközibeli visszavásárlási ügyletek formájában, összhangban az alábbiakban megállapított feltételekkel, valamint az EKB Kormányzótanácsa által időről időre meghatározott további közös minimumsajátosságokkal.

3. A napközibeli hitelnek megfelelő biztosítékon kell alapulnia. A biztosíték ugyanazon vagyon és eszköz lehet, és arra ugyanazon értékelési és kockázatellenőrzési szabályok vonatkoznak, mint amelyeket a monetáris politikai műveleteknél alkalmazott elfogadható eszközökre előírtak. A 3. cikk a) bekezdése 1. pontjának i. és ii. alpontjában említett pénzügyi (treasury) részlegek és a közszektorba tartozó intézmények kivételével az NKB nem fogad el elfogadható eszközként a résztvevő, vagy bármely más olyan intézmény által kibocsátott vagy garantált, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt, amellyel a résztvevő a monetáris politikai műveletek alkalmazásában az euro-rendszer monetáris politikai eszközeiről és eljárásairól szóló általános dokumentációban meghatározott módon szoros kapcsolatban áll.
4. Az EKB Kormányzótanácsa az érintett NKB javaslatára mentesítheti a 3. cikk a) pontja 1. alpontjának i. alpontjában említett pénzügyi (treasury) részlegeket a 3. cikk f) pontjának 3. alpontjában meghatározott napközibeli hitel nyújtására vonatkozó biztosítékadási követelmény alól.
5. A 3. cikk f) pontjával összhangban folyósított napközibeli hitel kamatmentes.
6. Távoli résztvevőnek napközibeli hitel nem nyújtható.
7. Az RTGS-szabályok tartalmazzák azon okokat, amelyek alapján az NKB felfüggesztheti vagy megszüntetheti valamely résztvevő napközibeli hitelhez való hozzáférését. Amennyiben az NKB az euro-rendszer monetáris politikai műveletei vonatkozásában elfogadott fél hozzáféréseinek felfüggesztéséről vagy megszüntetéséről dönt, az ilyen határozatot annak hatálybalépése előtt az EKB jóváhagyja. Kivételként és sürgősség esetén az NKB azonnali hatállyal is felfüggesztheti az ilyen, monetáris politikai műveletekben részt vevő fél napközibeli hitelhez való hozzáférését. Ebben az esetben az érintett NKB haladéktalanul írásban értesíti az EKB-t ezen intézkedéséről, és az EKB-nak jogában áll az NKB határozatának megváltoztatása. Ha azonban az NKB nem kapja meg az EKB határozatát az értesítés EKB általi kézhezvételétől számított tíz munkanapon belül, úgy kell tekinteni, hogy az EKB jóváhagyta az NKB határozatát. A felfüggesztésnek vagy megszüntetésnek szerződési kikötés alapján történő automatikus bekövetkezéséről (például a fizetésképtelenség vagy hasonló intézkedések vonatkozásában az automatikus szerződésszegés esete) az érintett NKB-nak haladéktalanul, írásban értesítenie kell az EKB-t.

A felfüggesztési vagy megszüntetési okoknak le kell fedniük minden olyan esetet, ami rendszerkockázattal jár, vagy más módon veszélyeztetheti a fizetési rendszerek zavartalan működését, ideértve:

- i. ha a résztvevő ellen fizetéseképtelenségi eljárás indul;
- ii. ha a résztvevő megszegte a kérdéses RTGS-szabályokat;
- iii. ha a résztvevő nemzeti RTGS-rendszerben való részvételi jogosultságát felfüggesztik vagy megszüntetik; valamint
- iv. olyan résztvevő esetében, amely elfogadott fél az euro-rendszer monetáris politikai műveletei vonatkozásában, a résztvevő elfogadottsága megszűnik, vagy ha az ilyen műveletek bármelyikéhez vagy mindegyikéhez való hozzáféréstől kizárják vagy felfüggesztik.

4. cikk

Az összeköttetést biztosító rendszeren keresztül teljesített, határon átnyúló fizetésekre vonatkozó megállapodások

E cikk rendelkezéseit az összeköttetést biztosító rendszeren keresztül teljesített vagy teljesítendő, határon átnyúló fizetésekre vonatkozó megállapodásokra kell alkalmazni.

a) Az összeköttetést biztosító rendszer leírása

Az EKB-nak és minden NKB-nak üzemeltetnie kell az összeköttetést biztosító rendszer egy elemét a TARGET-en belül a határon átnyúló fizetések feldolgozásának lehetővé tételére. Az ilyen összeköttetést biztosító rendszerelemeknek meg kell felelniük az EKB honlapján (www.ecb.int) elérhető és időről időre naprakésszé tett technikai rendelkezéseknek és előírásoknak.

b) Az NKB-knál és az EKB-nál vezetett inter-NKB számlák megnyitása és működése

1. Az EKB és minden NKB megnyit könyveiben egy inter-NKB számlát az összes többi NKB és az EKB számára. Az inter-NKB számlák likviditásának biztosítására minden NKB és az EKB korlátlan és biztosíték nélküli hitelkeretet biztosít egymásnak.
2. A határon átnyúló fizetés teljesítése céljából a küldő NKB/EKB jóváírja a fogadó NKB/EKB-nak a küldő NKB-nál/EKB-nál vezetett inter-NKB számláját; a fogadó NKB/EKB megterheli a küldő NKB/EKB-nak a fogadó NKB-nál/EKB-nál vezetett inter-NKB számláját.
3. Minden inter-NKB számlát euróban kell vezetni.

c) A küldő NKB/EKB kötelezettségei

1. Hitelesítés

A küldő NKB/EKB késedelem nélkül ellenőrzi a fizetési megbízás mindazon részleteit, amelyek a fizetés teljesítése érdekében a 4. cikk a) bekezdésében említett műszaki rendelkezéseknek és előírásoknak megfelelően szükségesek. Ha a küldő NKB/EKB szintaktikai hibát vagy más, a fizetési megbízás elutasítására alapot adó hiányosságot észlel, az adatokat és a fizetési megbízást saját nemzeti RTGS-rendszerének szabályainak megfelelően kezeli. Az összeköttetést biztosító rendszeren áthaladó minden megbízásnak egyedi azonosítóval kell rendelkeznie az üzenetazonosítás és a hibakezelés lehetővé tételére.

2. Teljesítés

Amint a küldő NKB/EKB a 4. cikk c) pontjának 1. alpontjában említett módon ellenőrizte a fizetési megbízás érvényességét, és feltéve, hogy a pénzeszközök vagy folyószámla hitellehetőségek rendelkezésre állnak, a küldő NKB/EKB késedelem nélkül:

- a) megterheli a küldő résztvevő RTGS-számláját a fizetési megbízás összegével; valamint
- b) jóváírja a fogadó NKB/EKB-nak a küldő NKB/EKB könyveiben vezetett inter-NKB számláját.

A teljesítés időpontja az az időpont, amikor a küldő NKB/EKB végrehajtja a fenti a) alpontban meghatározott terhelést. A pénzeszközök zárolási eljárását alkalmazó nemzeti RTGS-rendszereknél a teljesítés időpontja az az időpont, amikor a 3. cikk e) pontjának 3. alpontjában említett zárolás megtörténik.

Ezen iránymutatás alkalmazásában és a 3. cikk e) pontjának 3. alpontjában említett, visszavonhatatlanságra vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül a fizetés az érintett küldő résztvevő vonatkozásában a teljesítés időpontjában válik véglegessé (az ezen iránymutatás 1. cikkében meghatározott módon).

d) A fogadó NKB/EKB kötelezettségei

1. Hitelesítés

A fogadó NKB/EKB késedelem nélkül ellenőrzi a fizetési megbízásban szereplő mindazon részleteket, amelyek a fogadó résztvevő RTGS-számláján a megfelelő jóváírás elvégzéséhez szükségesek (a kettős jóváírás elkerülése érdekében ideértve az egyedi azonosítót is). A fogadó NKB/EKB nem dolgozhat fel olyan fizetési megbízást, amelyről tudja, hogy téves, és nem dolgozhat fel fizetési megbízást több alkalommal. Az ilyen fizetési megbízásokról és az ezek alapján kapott fizetésekről értesíti a küldő NKB-t/EKB-t (és az így kapott fizetéseket késedelem nélkül vissza is juttatja).

2. Teljesítés

Amint a fogadó NKB/EKB a 4. cikk d) pontjának 1. alpontjában említett módon ellenőrizte a fizetési megbízás érvényességét, a fogadó NKB/EKB késedelem nélkül:

- a) megterheli könyveiben a küldő NKB/EKB inter-NKB számláját a fizetési megbízás összegével;
- b) jóváírja a fogadó résztvevő RTGS-számláján a fizetési megbízás összegét; valamint
- c) pozitív visszaigazolást ad ki a küldő NKB-nek/EKB-nek.

Ezen iránymutatás alkalmazásában és a 3. cikk e) pontjának 3. alpontjában említett, visszavonhatatlanságra vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül az érintett fogadó résztvevő vonatkozásában a fizetés abban az időpontban válik véglegessé (az ezen iránymutatás 1. cikkében meghatározott módon), amikor azt jóváírják a b) pontban említett RTGS-számláján.

e) A fizetési megbízásokért viselt felelősség átszállása

A fizetési megbízás végrehajtásáért viselt felelősség akkor száll át a fogadó NKB-ra/EKB-ra, amikor a küldő NKB/EKB megkapja a fogadó NKB-tól/EKB-tól a pozitív visszaigazolást.

f) Hibakezelési rendszer

1. Hibakezelési eljárások

Minden NKB betartja az EKB Kormányzótanácsa által elfogadott hibakezelési eljárásokat és biztosítja, hogy saját nemzeti RTGS-rendszere is betartsa azokat. Az EKB saját fizetési rendszere vonatkozásában ugyanezt biztosítja.

2. További vészhelyzeti intézkedések

Minden NKB biztosítja, hogy saját nemzeti RTGS-rendszere és eljárásai összhangban álljanak a további vészhelyzeti intézkedésekkel, valamint az EKB Kormányzótanácsa által elfogadott feltételekkel és eljárásokkal. Az EKB saját fizetési rendszere vonatkozásában ugyanezt biztosítja.

g) Kapcsolat a hálózati szolgáltatóval

1. Minden NKB és az EKB összeköttetéssel vagy egy belépési ponttal rendelkezik a hálózati szolgáltatóhoz.

2. Maguk között sem az NKB-k, sem az EKB nem vállal felelősséget egymás felé a hálózati szolgáltató üzemzavaráért. A veszteségek miatti – amennyiben volt – megtérítési igénynek a hálózati szolgáltatóval szemben történő érvényesítéséért a veszteséget elszenvedő NKB/EKB felel, amikor is az ilyen NKB igényét az EKB-n keresztül érvényesíti.

4a. cikk

A szolgáltató NKB-n keresztül teljesített, határon átnyúló fizetésekre vonatkozó szabályok

E cikk rendelkezéseit a kétoldalú kapcsolaton keresztül teljesített vagy teljesítendő, határon átnyúló fizetésekre vonatkozó megállapodásokra kell alkalmazni.

a) A kapcsolat leírása

A határon átnyúló fizetések kétoldalú kapcsolaton keresztül való teljesítésekor:

- a szolgáltató NKB esettől függően fogadó vagy küldő NKB-nak minősül a küldő vagy fogadó NKB/EKB-val szemben a határon átnyúló fizetéseknél az összeköttetést biztosító rendszeren keresztül való teljesítésével kapcsolatos kötelezettségek és felelősség tekintetében,
- a kapcsolódó NKB esettől függően fogadó vagy küldő NKB-nak minősül a fogadó/küldő résztvevő RTGS-számláján való jóváírással, illetve annak megterhelésével kapcsolatos kötelezettségek és felelősség tekintetében.

b) A kapcsolódó NKB számlájának megnyitása és vezetése

1. A szolgáltató NKB megnyit könyveiben egy euro-számlát a kapcsolódó NKB számára.
2. A szolgáltató NKB korlátlan és biztosíték nélküli hitelkeretet biztosít a kapcsolódó NKB számára.
3. A kapcsolódó NKB RTGS-rendszerének résztvevője által kezdeményezett, határon átnyúló fizetések teljesítése céljából a szolgáltató NKB megterheli a kapcsolódó NKB számláját, és jóváírja a szolgáltató NKB résztvevőjének RTGS-számláját, vagy jóváírja a fogadó NKB/EKB-nak a szolgáltató NKB-nál vezetett inter-NKB számláját. A kapcsolódó NKB RTGS-rendszerének résztvevője által kezdeményezett, határon átnyúló fizetések teljesítése céljából a szolgáltató NKB megterheli a küldő NKB/EKB inter-NKB számláját, vagy megterheli a szolgáltató NKB résztvevőjének RTGS-számláját, és jóváírja a kapcsolódó NKB számláját.

c) A szolgáltató NKB és a kapcsolódó NKB kötelezettségei és felelőssége

1. Hitelesítés

- a) Mind a kapcsolódó, mind a szolgáltató NKB felelősek a másiknak küldött adatok pontosságáért és a szintaxisáért, és megállapodnak az ilyen adatokra alkalmazandó előírásokról.
- b) A kapcsolódó NKB által benyújtott fizetési megbízás átvételekor a szolgáltató NKB késedelem nélkül ellenőrzi a fizetési megbízás mindazon részleteit, amelyek a fizetés megfelelő teljesítése érdekében szükségesek. Ha a szolgáltató NKB szintaktikai hibát vagy más, a fizetési megbízás elutasítására alapot adó hiányosságot észlel, nem teljesíti az ilyen fizetési megbízást, és az adatokat és a fizetési megbízást a szolgáltató és a kapcsolódó NKB megállapodásában szereplő, egyedi szabályoknak megfelelően kezeli.

2. Teljesítés

- a) A kapcsolódó NKB RTGS-rendszerének résztvevője által kezdeményezett, határon átnyúló fizetés teljesítése céljából a kapcsolódó NKB megterheli résztvevője számláját, valamint a kapcsolódó és a szolgáltató NKB megállapodásában szereplő szabályoknak megfelelően benyújtja a megfelelő fizetési megbízást a szolgáltató NKB-hoz.
- b) Amint a szolgáltató NKB a 4a. cikk c) pontjának 1. alpontja b) pontjának megfelelően ellenőrzi a benyújtott fizetési megbízás érvényességét, a szolgáltató NKB késedelem nélkül:
 - i. megterheli a kapcsolódó NKB számláját; és
 - ii. pozitív visszaigazolást küld a kapcsolódó NKB-nak.

- c) A kapcsolódó NKB számlájának megterhelésekor a szolgáltató NKB késedelem nélkül jóváírja a résztvevő RTGS-számláját nemzeti RTGS-rendszerében, vagy a 4. cikknek megfelelően az összekötést biztosító rendszeren keresztül feldolgozza a fizetést. Ha a szolgáltató NKB pozitív vagy negatív visszaigazolást kap a fogadó NKB-tól/EKB-től, az ilyen visszaigazolást továbbítja a kapcsolódó NKB-nak.

- d) A szolgáltató NKB RTGS-rendszerének résztvevője által kezdeményezett, határon átnyúló fizetésnek a kapcsolódó NKB RTGS-rendszerének résztvevője számára való teljesítése céljából a szolgáltató NKB az ilyen fizetési megbízás kézhezvételekor haladéktalanul jóváírja a kapcsolódó NKB számláját. A kapcsolódó NKB ezt követően haladéktalanul jóváírja a kapcsolódó NKB RTGS-rendszere résztvevőjének számláját.

- e) A szolgáltató NKB RTGS-rendszerén kívüli RTGS-rendszer résztvevője által a kapcsolódó NKB RTGS-rendszerének résztvevője részére kezdeményezett, határon átnyúló fizetésnek a kapcsolódó NKB RTGS-rendszerének résztvevője számára való teljesítése céljából a szolgáltató NKB a fizetési megbízásnak a küldő NKB-tól/EKB-től való kézhezvételekor:

- i. elvégzi a 4. cikk d) pontjának 1. alpontjában és a 4. cikk d) pontja 2. alpontjának a) pontjában leírt eljárásokat;
- ii. ezt követően jóváírja a kapcsolódó NKB számláját, és értesíti erről a kapcsolódó NKB-t;
- iii. ezt követően pozitív visszaigazolást küld a küldő NKB-nek/EKB-nek.

A ii. pont szerinti értesítés kézhezvételekor a kapcsolódó NKB haladéktalanul jóváírja RTGS-rendszere résztvevőjének számláját.

- f) A szolgáltató NKB a kapcsolódó NKB-val együtt meghatározott valamennyi szükséges intézkedést megtesz annak biztosítása érdekében, hogy a kapcsolódó NKB RTGS-rendszerének résztvevője számlájának jóváírásához szükséges valamennyi információt és adatot minden körülmények között a kapcsolódó NKB rendelkezésére bocsássonak.

- g) A kapcsolódó NKB RTGS-rendszere üzemidejének meg kell felelnie a IV. mellékletben megállapított előírásoknak.

3. Véglegesség

A kétoldalú kapcsolaton keresztül teljesített, határon átnyúló fizetések véglegességét a 4. cikk c) pontjának 2. alpontjával és a 4. cikk d) pontjának 2. alpontjával összhangban határozzák meg.

4. A fizetési megbízások teljesítéséért viselt felelősség átszállása

A kapcsolódó NKB RTGS-rendszerének résztvevője által kezdeményezett, határon átnyúló fizetések esetében a fizetési megbízások teljesítéséért viselt felelősség abban az időpontban száll át a kapcsolódó NKB-ról a szolgáltató NKB-ra, amikor a kapcsolódó NKB számlája a szolgáltató NKB-nál megterhelésre kerül, és ezt követően a 4. cikk e) pontjának megfelelően az átszáll a fogadó NKB/

EKB-ra. A kapcsolódó NKB RTGS-rendszerének résztvevője számára teljesítendő, határon átnyúló fizetések esetében a fizetési megbízások teljesítéséért viselt felelősség akkor száll át a küldő NKB-ról a szolgáltató NKB-ra, amikor a 4a. cikk c) pontja 2. alpontja e) pontjának iii. alpontjában meghatározott pozitív visszaigazolást a küldő NKB/EKB megkapja.

d) Hibakezelési rendszer

A 4. cikk f) bekezdésében meghatározott rendszert kell alkalmazni a kapcsolódó NKB-kra.

e) Kapcsolat a hálózati szolgáltatóval

A kapcsolódó NKB összeköttetéssel vagy egy belépési ponttal rendelkezik a hálózati szolgáltatóhoz. A kapcsolódó NKB-t e szabályok megszegése eredményeképpen ért veszteség esetén a megtérítési igénynek a hálózati szolgáltatóval szemben történő érvényesítéséért a kapcsolódó NKB felel, és az ilyen igényt közvetlenül a hálózati szolgáltatónál nyújtja be.

f) A résztvevők tájékoztatása

Valamennyi NKB tájékoztatja RTGS-rendszerének résztvevőit arról, hogy a szolgáltató NKB által a kapcsolódó NKB RTGS-rendszerének résztvevője számára teljesítendő, határon átnyúló fizetések tekintetében kiadott pozitív visszaigazolás tanúsítja a kapcsolódó NKB-nak a szolgáltató NKB-nál vezetett számlája jóváírását, de nem tanúsítja a fogadó résztvevőnek a kapcsolódó NKB-nál vezetett számlája jóváírását. Az NKB-k a szükséges mértékben megfelelően módosítják nemzeti RTGS-szabályaikat.

5. cikk

Biztonsági rendelkezések

Minden NKB betartja a TARGET biztonsági stratégiájának rendelkezéseit és biztonsági követelményeit, és biztosítja, hogy azokat saját nemzeti RTGS-rendszere betartsa. Az EKB saját fizetési rendszere vonatkozásában ugyanezt biztosítja.

6. cikk

Ellenőrzési szabályok

Az EKB és az NKB-k belső ellenőrei értékelik az ezen iránymutatásban említett, a megfelelő TARGET alkotóelemeket és eljárásokat illető funkcionális, technikai és szervezeti jellemzőknek való megfelelést, beleértve a biztonsági előírásokat is.

7. cikk

A TARGET irányítása

(1) A TARGET irányítása és ellenőrzése az EKB Kormányzótanácsának hatáskörébe tartozik. A Kormányzótanács határozhatja meg azon feltételeket, amelyek mellett a nemzeti RTGS-rendszereken kívüli más, határon átnyúló fizetési rendszerek használhatják a TARGET határon átnyúló konstrukcióit, illetve csatlakozhatnak a TARGET-hez.

(2) Az EKB Kormányzótanácsát a TARGET-hez kapcsolódó valamennyi ügyben segíti a Fizetési és Elszámolási Rendszerek Bizottsága („FERB”) és annak a nemzeti RTGS-rendszerek NKB-képviselőiből álló alcsoportja, a TARGET Irányítási Munkacsoport („TIM”).

(3) A TARGET napi irányításával az EKB TARGET-koordinátort és az NKB-k elszámolásokért felelős vezetőit kell megbízni:

- minden NKB és az EKB kinevezi saját, elszámolásokért felelős vezetőjét a nemzeti RTGS-rendszer, illetve az EKB esetében az EKB fizetési rendszer napi irányítására és felügyeletére,
- az elszámolásokért felelős vezető felel az ilyen nemzeti RTGS-rendszerek, illetve az EKB esetén az EKB fizetési rendszerének napi irányításáért, illetve a rendkívüli helyzetek és hibák kezeléséért, valamint
- a TARGET központi feladatainak napi irányítójaként az EKB kinevezi az EKB TARGET-koordinátort.

8. cikk

A TARGET megtérítési rendszere

1. Általános elvek

- a) A TARGET működési zavara esetén a közvetlen és a közvetett résztvevők (e cikk alkalmazásában a továbbiakban: TARGET-résztvevők) az e cikkben megállapított szabályokkal összhangban nyújthatják be megtérítési igényeiket.
- b) A TARGET megtérítési rendszere vonatkozik valamennyi nemzeti RTGS-rendszerre (függetlenül attól, hogy az ilyen RTGS-rendszerek az összeköttetést biztosító rendszeren vagy egy kétoldalú kapcsolaton keresztül csatlakoznak-e a TARGET-hez) és az EKB fizetési rendszerére, és az elérhető valamennyi TARGET-résztvevő számára (beleértve a részt vevő tagállamok nemzeti RTGS-rendszerének azon TARGET-résztvevőit, akik az euro-rendszer monetáris politikai műveletei szempontjából nem minősülnek félnek, illetve a nem részt vevő tagállamok nemzeti RTGS-rendszerének TARGET-résztvevőit is), valamennyi TARGET-fizetés vonatkozásában (a belföldi és a határon átnyúló

fizetések megkülönböztetése nélkül). A TARGET megtérítési rendszere nem vonatkozik az EKB fizetési rendszerének ügyfeleire, az EKB fizetési rendszerének használatát szabályozó, az EKB honlapján elérhető és időről időre naprakésszé tett általános szerződési feltételekkel összhangban.

c) A Kormányzótanács ellenkező döntéséig a TARGET megtérítési rendszer nem alkalmazható, ha a TARGET üzemzavarát az alábbiak okozták:

- i. a KBER hatókörén kívül álló külső események; vagy
- ii. az üzemzavar bekövetkezésének helye szerinti nemzeti RTGS-rendszer üzemeltetőjétől eltérő harmadik személyek mulasztása.

ca) A 8. cikk 1. bekezdése c) pontjának ii. alpontja alkalmazásában a szolgáltató NKB nem minősül harmadik személynek.

d) A TARGET megtérítési rendszer alapján történő ajánlattétel („megtérítési ajánlat”) a KBER által az üzemzavar esetére ajánlott egyetlen megtérítés. A TARGET megtérítési rendszer nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a TARGET-résztvevők a TARGET üzemzavara esetében más jogi eszközökkel is megtérítést igényeljenek. Azonban a megtérítési ajánlat TARGET-résztvevő általi elfogadása egyben visszavonhatatlan megállapodásnak is minősül minden olyan igényről való lemondás vonatkozásában, amelyet a KBER bármely tagjával szemben akár a nemzeti jogszabályok alapján, akár egyéb alapon támaszthatna (ideértve az üzemzavar következményeként bekövetkezett károk megtérítése iránti igényt), és a megtérítés kifizetésének a résztvevő általi elfogadása valamennyi ilyen igény teljes és végleges rendezését jelenti. A TARGET-résztvevő kártalanítja a KBER-t a TARGET megtérítési rendszere alapján kapott összeg erejéig valamennyi további, az adott fizetési megbízással kapcsolatban bármely más TARGET-résztvevő által igényelhető további megtérítés vonatkozásában.

e) A megtérítési ajánlat megtétele és/vagy a kifizetés nem jelenti az NKB vagy az EKB részéről az üzemzavar bekövetkezése miatti felelősség elismerését.

f) Amennyiben a kapcsolódó NKB a szolgáltató NKB RTGS-rendszerének üzemzavara miatt nem képes teljesíteni a határon átnyúló fizetéseket, az ilyen fizetések tekintetében a szolgáltató NKB-t kell az „üzemzavarral érintett NKB”-nak tekinteni, ami az ilyen fizetések vonatkozásában azon RTGS-rendszer NKB-ját jelenti, amelyben az üzemzavar bekövetkezett.

2. A megtérítés feltételei

a) A küldő TARGET-résztvevő vonatkozásában akkor kell a kezelési költség és a kamatmegtérítés iránti igényt megvizsgálni, ha az üzemzavar következtében:

- i. valamely fizetési megbízás aznapi feldolgozása nem fejeződött be; vagy
- ii. ha az ilyen TARGET-résztvevő igazolni tudja, hogy a TARGET-ben egy átutalást szándékozott indítani, de erre nem volt képes amiatt, mert valamely nemzeti RTGS-rendszerben a megbízások fogadása leállt.

b) A fogadó TARGET-résztvevő vonatkozásában akkor kell a kezelési költség iránti igényt megvizsgálni, ha az üzemzavar következtében a TARGET-résztvevő nem kapott meg egy olyan TARGET fizetést, amelyet az üzemzavar napján várt. Ebben az esetben a kamatmegtérítés iránti igényt is figyelembe kell venni, ha:

- i. emiatt az ilyen TARGET-résztvevőnek igénybe kellett vennie az aktív oldali rendelkezésre állást, vagy ha a TARGET-résztvevő nem rendelkezik hozzáféréssel az aktív oldali rendelkezésre álláshoz, az ilyen TARGET-résztvevőnél tartozik egyenleg keletkezett, vagy RTGS-számláján a TARGET zárásakor a napközbeni hitel egynapos hitellé alakult át, vagy hitelt kellett felvennie az adott NKB-tól; és
- ii. vagy a fogadó NKB volt az üzemzavarral érintett NKB, vagy az üzemzavar a TARGET-munkanap folyamán olyan későn következett be, hogy a fogadó TARGET-résztvevő számára technikailag vagy gyakorlatilag nem volt lehetséges a pénzüpiacok igénybevétele.

3. A megtérítés kiszámítása

3.1. Megtérítés a küldő TARGET-résztvevőknek

a) A TARGET megtérítési rendszer alapján a megtérítési ajánlat vagy kizárólag a kezelési költség, vagy a kezelési költség és a kamat megtérítéséből állhat.

b) A kezelési költség a feldolgozás napján fel nem dolgozott első fizetési megbízás után 50 euro, többszörös fizetési elmaradás esetén a következő négy fizetési megbízás után egyenként 25 euro, minden további fizetési megbízás után 12,50 euro. A kezelési költséget minden egyes fogadó TARGET-résztvevő tekintetében meg kell határozni.

- c) A kamatmegtérítés meghatározása úgy történik, hogy az EONIA kamatláb (egynapos euro-index átlag) és az aktív rendelkezésre állás kamatlába közül az alacsonyabb kamatlábat („referencia-kamatláb”) kell az időszak minden napjára alkalmazni azon fizetési megbízás összegére, amelynek feldolgozására az üzemzavar miatt nem került sor, attól a naptól, amikor a TARGET-ben a fizetési megbízást elindították vagy el kívánták indítani, egészen addig a napig, amikor a fizetési megbízás sikeresen feldolgozásra került vagy kerülhetett volna („az üzemzavar időtartama”). A kamatmegtérítés kiszámításakor a megtérítés összegéből le kell vonni a betéti rendelkezésre állás tényleges igénybevételeből eredő bevételt (vagy a részt vevő tagállamok nemzeti RTGS-rendszereinek az euro-rendszer monetáris politikai műveletei szempontjából félnek nem minősülő TARGET-résztvevői esetében az elszámolási számlán a többlet pénzeszközökért kapott kamatot vagy a nem részt vevő tagállamok nemzeti RTGS-rendszereinek TARGET-résztvevői esetében az RTGS-számlán jelentkező napvégi pozitív egyenlegre kapott kamatot).
- d) A pénzeszközök piaci kihelyezése vagy a kötelező tartalékképzési kötelezettség teljesítésére történő felhasználása esetén a TARGET-résztvevő kamatmegtérítést nem kap.
- e) A nem részt vevő tagállamok nemzeti RTGS-rendszerének küldő TARGET-résztvevői vonatkozásában figyelmen kívül kell hagyni az ilyen TARGET-résztvevő RTGS-számláján tartott egynapos betétek összegére fizetendő kamat bármely korlátozását olyan mértékig, amilyen mértékben az ilyen összegek az üzemzavarnak tulajdoníthatók.

3.2. Megtérítés a fogadó TARGET-résztvevőknek

- a) A TARGET megtérítési rendszer alapján a megtérítési ajánlat vagy kizárólag a kezelési költség, vagy a kezelési költség és a kamat megtérítéséből állhat.
- b) A kezelési költség összege a 3.1. bekezdés b) pontjában meghatározott összeg, és a kezelési költséget minden egyes küldő TARGET-résztvevő tekintetében meg kell határozni.
- c) A fenti 3.1. bekezdés c) pontjában említett kamatszámítási módszert kell alkalmazni azzal, hogy a kamatmegtérítés alapja az aktív oldali rendelkezésre állás kamatlába és a referencia-kamatláb közötti különbség, és azt az üzemzavar miatt az aktív oldali rendelkezésre állás keretében igénybevett összegre kell alkalmazni.
- d) Azon fogadó TARGET-résztvevők vonatkozásában, akik i. a részt vevő tagállamok nemzeti RTGS-rendszerében az euro-rendszer monetáris politikai műveletei szempontjából nem minősülnek félnek; és ii. akik a nem részt vevő tagállamok nemzeti RTGS-rendszerének résztvevői, a megfelelő (az RTGS-szabályok által ilyen esetekre előírt) büntetőkamatláb megállapításakor mellőzni kell a vonatkozó büntetőkamatlábuk az aktív oldali rendelkezésre állás kamatlábát meghaladó részét (és az esetet figyelmen kívül kell hagyni a túllépés későbbi eseteiben) addig a mértékig, ameddig a negatív egyenleg, a napközbeni hitel egynapos hitellel való átalakulása vagy az adott NKB-tól történő hitelfelvétel az üzemzavar felmerülésének tulajdonítható, és a fenti ii. pontban említett nemzeti RTGS-rendszerek TARGET-résztvevői vonatkozásában azt figyelmen kívül kell hagyni a napközbeni hitelhez való hozzáférés és/vagy az adott nemzeti RTGS-rendszerben való további részvétel szempontjából.

4. Eljárási szabályok

- a) Minden megtérítési igényt igénybejelentő formanyomtatványon kell benyújtani (amelynek tartalmát és formáját az EKB időről időre meghatározza és közzéteszi), valamennyi fontos információ és a szükséges bizonyítékok csatolásával. A küldő TARGET-résztvevőnek minden egyes fogadó TARGET-résztvevő vonatkozásában külön igénybejelentő formanyomtatványt kell benyújtania. A fogadó TARGET-résztvevőnek minden egyes küldő TARGET-résztvevő vonatkozásában külön igénybejelentő formanyomtatványt kell benyújtania. Egy adott TARGET-fizetés vonatkozásában csak egy alkalommal nyújtható be igény, akár a közvetlen vagy közvetett résztvevő által saját nevében, akár egy közvetlen résztvevő által egy közvetett résztvevő nevében.
- b) A TARGET-résztvevőknek az igénybejelentő formanyomtatvány(oka)t az üzemzavar időpontjától számított két héten belül azon NKB-nál kell benyújtaniuk, amely azt az RTGS-számlát vezeti, amelynek megterhelése vagy jóváírása megtörtént, illetve meg kellett volna történnie („illetékes NKB”). Az illetékes NKB további információk vagy bizonyítékok nyújtására vonatkozó kérésének a kéréstől számított két héten belül eleget kell tenni.
- c) Az EKB Kormányzótanácsa elvégzi a beérkezett igények értékelését és határoz arról, hogy megtérítési ajánlat tételére sor kerüljön-e. Ha az EKB Kormányzótanácsa másként nem határoz, és e döntéséről a TARGET-résztvevőket nem értesíti, ezt az értékelést az üzemzavart követő tizenkét héten belül kell elvégezni.
- d) A fenti c) alpontban említett értékelés eredményét az üzemzavarral érintett NKB közli az adott TARGET-résztvevőkkel. Ha az értékelés megtérítési ajánlatot tartalmaz, az érintett TARGET-résztvevőnek minden egyes ajánlatban szereplő minden egyes fizetési megbízás vonatkozásában a közléstől számított négy héten belül el kell utasítania vagy el kell fogadnia az ajánlatot, egy elfogadó szabványlevél aláírásával (amelynek tartalmát és formáját az EKB időről időre meghatározza és közzéteszi). Ha az elfogadó levél az üzemzavarral érintett NKB-hez a négy hetes időtartamon belül nem érkezik meg, úgy kell tekinteni, hogy az érintett TARGET-résztvevők a megtérítési ajánlatot elutasították.

- e) A megtérítési kifizetéseket az üzemzavarral érintett NKB teljesíti a TARGET-résztvevő elfogadó levelének kézhezvételét követően. A megtérítési kifizetésekre kamat nem jár.

9. cikk

Vis maior

Az NKB-k/EKB ezen iránymutatás be nem tartásáért nem felelnek/felel addig és olyan mértékben, ameddig és amennyiben az iránymutatás alapján fennálló kötelezettségeiket/kötelezettségeit elháríthatatlan külső ok vagy külső erő (ideértve, de nem kizárólagosan a berendezések meghibásodását vagy üzemzavarát, az erőhatalmat, a természeti katasztrófát, a sztrájkot vagy munkaügyi vitákat) miatt nem képesek/képes teljesíteni, illetve azok teljesítése emiatt szakad félbe vagy szenved késedelmet; a fenti kimentési lehetőség nem érinti az NKB-k/EKB arra vonatkozó felelősségét, hogy az ezen iránymutatásban előírt háttérkapacitásokkal rendelkezzenek/rendelkezzen, a vis maior esemény ellenére a lehetséges mértékben a 4. cikk f) pontjában és a 4a. cikk d) pontjában említett hibaelhárító eljárásokat működtessék/működtesse, és megtegyenek/megtegyen minden ésszerű erőfeszítést az ilyen esemény során a bekövetkező károk mérséklése érdekében.

10. cikk

A működési és technikai jellegű viták rendezése

Az EKB Kormányzótanácsának jogai és előjogai sérelme nélkül az NKB-k, vagy valamely NKB és az EKB között a TARGET-tel

kapcsolatban felmerülő minden olyan működési vagy technikai jellegű vitáról, amelyet a vitában érintett felek között megállapodással nem lehet megoldani, értesíteni kell az EKB Kormányzótanácsát, és azt egyeztetésre a FERB elé kell utalni.

10a. cikk

Alkalmazandó jog

Az NKB-k vagy valamely NKB és az EKB közötti a TARGET-ben feldolgozott fizetési megbízásokkal, illetve az ezen iránymutatásban említett minden más üggyel kapcsolatos bármely jogvita esetén az egymással szemben fennálló jogokat és kötelezettségeket: i. az ezen iránymutatásban és mellékleteiben említett szabályokkal és eljárásokkal; valamint ii. az összeköttetést biztosító rendszeren keresztül bonyolított határon átnyúló fizetéseket érintő jogvitákban kiegészítő jogforrásként a fogadó NKB/EKB székhelyének fekvése szerinti tagállam jogszabályaival összhangban kell eldönteni.

11. cikk

Záró rendelkezések

- (1) Ezen iránymutatásnak az NKB-k a címzettjei.
- (2) A 2001/3/EKB iránymutatás ezennel hatályát veszti, és a 2001/3/EKB irányelvre történő hivatkozásokat az ezen iránymutatásra történő hivatkozásként kell értelmezni.
- (3) Ez az iránymutatás 2006. január 2-án lép hatályba. Azt 2006. március 16-tól kell alkalmazni.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2005. december 30-án.

Az EKB Kormányzótanácsa részéről:

az EKB elnöke

Jean-Claude TRICHET

I. MELLÉKLET

NEMZETI RTGS-RENDSZEREK

Tagállam	A rendszer neve	Teljesítő bank	Székhely
Belgium	Electronic Large-value Interbank Payment System (ELLIPS)	Banque Nationale de Belgique/ Nationale Bank van België	Brüsszel
Németország	RTGS ^{plus}	Deutsche Bundesbank	Frankfurt
Görögország	Hellenic Real-time Money Transfer Express System (HERMES)	Bank of Greece	Athén
Spanyolország	Servicios de Liquidación del Banco de España (SLBE)	Banco de España	Madrid
Franciaország	Transferts Banque de France (TBF)	Banque de France	Párizs
Írország	Irish Real-time Interbank Settlement System (IRIS)	Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	Dublin
Olaszország	Sistema di regolamento lordo (BIREL)	Banca d'Italia	Róma
Luxemburg	Luxembourg Interbank Payment Systems (LIPS-Gross)	Banque centrale du Luxembourg	Luxembourg
Hollandia	TOP	De Nederlandsche Bank	Amszterdam
Ausztria	Austrian Real-time Interbank Settlement System (ARTIS)	Oesterreichische Nationalbank	Bécs
Portugália	Sistema de Pagamentos de Grandes Transacções (SPGT)	Banco de Portugal	Lisszabon
Finnország	Bank of Finland (BoF-RTGS)	Suomen Pankki	Helsinki

*II. MELLÉKLET***BELFÖLDI ÁTUTALÁSI DÍJAK**

A belföldi RTGS-euroátutalások díját a jövőben is nemzeti szinten kell meghatározni a költségmentesítés, az átláthatóság és a megkülönböztetés-mentesség elvére hivatkozással, valamint figyelembe véve azt a tényt, hogy a belföldi és a határon átnyúló euro-átutalások díjának nagyjából azonos tartományban kell lenniük azért, hogy ez ne befolyásolja a pénzügyi egységességét.

A nemzeti RTGS-rendszerek tájékoztatják díjszabásukról az EKB-t, minden más részt vevő NKB-t, a nemzeti RTGS-rendszerek résztvevőit és a többi érdekelt felet.

A nemzeti RTGS-rendszerek költséghatározási módszertanának megfelelő szintre történő harmonizálása meg fog történni.

III. MELLÉKLET

HATÁRON ÁTNYÚLÓ ÁTUTALÁSOK DÍJAI

A közvetlen résztvevők közötti, TARGET-en keresztül bonyolított, határon átnyúló fizetések után felszámítandó díj (HÉA nélkül) a résztvevő által egy adott RTGS-rendszeren belül elküldött tranzakciók számán alapul, egy degresszív skála szerint.

A degresszív skála a következő:

- 1,75 euro az adott hónap első 100 tranzakciójának mindegyike után,
- 1,00 euro az adott hónap következő 900 tranzakciójának mindegyike után,
- 0,80 euro az adott hónapban az 1 000. tranzakciót követő minden egyes tranzakció után.

A degresszív díjszabás alkalmazásánál a figyelembe veendő fizetési nagyságrend az azonos jogalany által egy adott RTGS-rendszeren belül bevitt tranzakciók száma vagy azonos elszámolási számlán át eltérő jogalanyok által végrehajtásra bevitt fizetési tranzakciók száma.

A fenti díjszabás alkalmazását időről időre felülvizsgálják.

A nemzeti RTGS-rendszerben/az EKB fizetési rendszerben (EPM) csak a küldő NKB/EKB számít fel díjat a küldő résztvevőknek. A fogadó NKB/EKB nem számít fel díjat a fogadó résztvevőknek. Díjmentesek az NKB-k közötti átutalások, azaz amelyeknél a küldő NKB/EKB a saját nevében jár el.

A díjak fedezik a fizetési megbízások sorbanállítását (adott esetben), a küldő számlájának megterhelését, a küldő NKB/EKB könyveiben a fogadó NKB/EKB inter-NKB számlájának jóváírását, a fizetésteljesítési üzenetkérés (PSMR) megküldését az összeköttetést biztosító rendszeren keresztül, a fogadó NKB/EKB könyveiben a küldő NKB/EKB inter-NKB számlájának megterhelését, az RTGS-résztvevő számlájának jóváírását, a fizetésteljesítési üzenet (PSMN) megküldését az összeköttetést biztosító rendszeren keresztül, a fizetési üzenet továbbítását az RTGS-résztvevőnek/fogadónak és a teljesítés visszaigazolását (adott esetben).

A határon átnyúló TARGET-díjszabás nem terjed ki a távközlési kapcsolat költségére a küldő és azon nemzeti RTGS-rendszer között, amelyben a küldő résztvevőnek minősül. E távközlési kapcsolat díját továbbra is a belföldi szabályok szerint kell megfizetni.

A nemzeti RTGS-rendszerek nem számíthatnak fel díjat átutalási megbízásoknak a nemzeti pénznem egységről euro-egységre történő vagy fordított átváltásáért.

Az RTGS-rendszerek az általuk nyújtott többlétszolgáltatásokért (például a papíralapú fizetési megbízások bevitelért) többletdíjat számíthatnak fel.

A rendszer működése során szerzett tapasztalatok alapján a jövőben megfontolásra kerül a fizetési megbízások végrehajtásának idejétől függő, eltérő díjak alkalmazásának lehetősége.

IV. MELLÉKLET

A TARGET ÜZEMIDEJE

A TARGET és következésképpen az NKB-k, illetve a TARGET-ben részt vevő vagy azzal összeköttetésben álló nemzeti RTGS-rendszerek üzemidejére az alábbi szabályok vonatkoznak:

1. A TARGET referenciaideje az «európai központi banki idő», ami az EKB székhelye szerinti helyi időként került meghatározásra.
2. A TARGET közös üzemideje 07:00 órától 18:00 óráig tart.
3. Korai, azaz 07:00 óra előtti nyitásra az EKB előzetes értesítése után kerülhet sor:
 - i. belföldi okok miatt (például az értékpapír-tranzakciók kiegyenlítésének lehetővé tétele, a nettó elszámolási rendszerek egyenlegeinek kiegyenlítése, vagy más belföldi tranzakciók, például az NKB-k által az éjszaka folyamán az RTGS-rendszerekbe irányított köteget tranzakciók kiegyenlítése érdekében); vagy
 - ii. a KBER-rel kapcsolatos okok miatt (például olyan napokon, amikor kivételes fizetési forgalom várható, vagy az ázsiai devizákat érintő devizatranzakciók euro-lábának feldolgozásakor a devizaelszámolási kockázat csökkentése érdekében).
4. A szokásos TARGET-zárásidő előtt 1 órával az ügyfélfizetéseket (mind belföldi, mind határon átnyúló esetekben ⁽¹⁾) be kell szüntetni; a fennmaradó idő kizárólag bankközi fizetésekre (mind belföldi, mind határon átnyúló esetekben ⁽²⁾) a résztvevők közötti likviditás átutalására használható. Az ügyfélfizetések MT100-as formátumban vagy ezzel egyenértékű nemzeti üzenetformátumban megadott fizetési üzenetek (amelyek a határon átnyúló továbbításhoz az MT100-as formátumot használják). A 17:00 órai zárásidő belföldi fizetések vonatkozásában történő végrehajtását minden egyes NKB saját banki közösségével együttműködve dönti el. Ezen felül az NKB-k folytathatják azon belföldi ügyfélfizetések feldolgozását, amelyek 17:00 órakor sorban álltak.

⁽¹⁾ A szolgáltató NKB-n keresztül a kapcsolódó NKB RTGS-rendszerének résztvevője által küldött határon átnyúló ügyfélfizetések zárásideje 16:52:30.

⁽²⁾ A szolgáltató NKB-n keresztül a kapcsolódó NKB RTGS-rendszerének résztvevője által küldött határon átnyúló bankközi fizetések zárásideje 17:52:30.